

OSLO OG OMLAND FRILUFTSRÅD

Samarbeidsorgan til behandling av spørsmål som berører friluftsliv og naturvern, herunder sikring og bruk av friluftsområder i Akershus, Buskerud, Oppland og Oslo.

Kontor: Storgata 28, 0184 Oslo, Post: Postboks 8896, Youngstorget, 0028 Oslo
Tlf. 22 17 84 00, Fax 22 17 84 01 • E-mail: oofoslo@online.no

Deres ref.:

Dato: 23.04.18

Fylkesmannen i Oslo og Akershus
fmoapostmottak@fylkesmannen.no

Kopi: OOFs medlemsorganisasjoner og Bærum, Nannestad, Nittedal og Oppegård Kommune.

Høringsuttalelse til oppstart av verneplanarbeid for:

Skogreservater i Marka og i Oppegård etter naturmangfoldloven

OOF er godt fornøyd med det foreslåtte vernet av skogreservater i Marka (Bærum, Nittedal, Nannestad og Lunner) og i Oppegård. På den måten kan viktige naturverdier som gammel skog og høyt biologisk mangfold bevares for fremtiden og være med å bidra til at Marka og nærområdene kan tilby friluftslivet et mangfold av naturoplevelser.

OOF vil samtidig påpeke at frivillig vern av skog baserer seg mye på skogeiernes innspill, og at det derfor er viktig å være kritisk til deres forslag. Vi savner i den forbindelse en tydeligere plan og prioriteringer for skogvernet i Marka.

Det er også viktig at verneforskriftene blir utformet på en måte som ivaretar at friluftslivsaktiviteter kan opprettholdes, så lenge verneverdiene ikke trues. Vi går derfor ut fra at en benytter forskrifter tilsvarende de en nå har brukt i Marka siden 2015.

Kort oppsummering av verneforslaget

Fylkesmannen melder oppstart av verneplanarbeid for 4 områder i Akershus, 3 i Marka og ett i Oppegård utenfor Marka. Alle områdene har kommet fram gjennom frivillig vern, der skogeier selv har tilbudt areal for vern. Formålet med vernet er ifølge høringsnotatet å verne representative utvalg av det typiske og sjeldne i norsk skognatur.

Oberstputten - Piperberget

Ett 3165 dekar stort naturskogsområde med gran, på Romerriksåsene i Nannestad og Lunner kommuner. Skogen har variert sjikting, død ved og det er funnet signal- og rødlistearter som f.eks. huldrestry. Området vil bli en del av et økologisk fungerende og unikt nettverk av gammelskog-reservater på Romerriksåsene og området har regionale verneverdier, ifølge høringsnotatet.

Det går to blåmerkede stier gjennom området og ei oppkjørt skiløype sneier området i sør. Nannestad kommune har nylig gjennomført en kartlegging og verdsetting av friluftslivsområdene i kommunen, som bør inkluderes i en vurdering av området.

Århanemyra

Århanemyra er, ifølge fylkesmannen, et 2900 dekar stort naturskogsområde med furu- og barblandingsskog på Romeriksåsen i Nittedal kommune. Området vil være en viktig brikke i nettverket av gammelskog på Romerriksåsene. Ugrøftet myr utgjør et vesentlig areal, og det er mindre partier med rikmyr og rikskog. Området er vurdert til lokalt verneverdig.

Det går ingen merkede blåmerkede stier eller oppkjørte skiløyper direkte gjennom området, men ifølge friluftslivsorganisasjonene i Nittedal (FRINI) er området mye brukt av det lokale friluftslivet. Nittedal kommune har nylig gjennomført en kartlegging og verdsetting av friluftslivsområdene i kommunen, som bør inkluderes i en vurdering av området.

Vassmyråsen

Vassmyråsen i Bærum kommune er ca. 370 dekar og har eldre granskog og betydelig mengde av både liggende og stående død ved. Det er også små myrer, tjern og bekkedrag. Fylkesmannen skriver i høringsnotatet at de vurderer å gjennomføre naturfaglige registreringer for å innhente ytterligere kunnskap om områdets vernekvaliteter.

Det går en skiløype i sørvestkanten av det foreslåtte området og en blåmerket sti rett sør for området. Bærum kommune har nylig gjennomført en kartlegging og verdsetting av friluftslivsområdene i kommunen, som bør inkluderes i en vurdering av området.

Svartskog

I Svartskog i Oppegård vurderes å verne ca. 590 dekar, hvorav deler omfattes av eksisterende landskapsvernområde. Området har generelt høye naturverdier med mange truede arter og en stor andel viktige naturtyper, inkludert flere hule gamle eiker (utvalgt naturtype). Arealet er relativt godt kartlagt.

Grensene til det foreslåtte verneområdet er resultat av "frivillig vern" der skogeiere har tilbudt sitt areal for vern. En konsekvens er at grensene for verneforslaget deler flere av naturtypelokalitetene i to. Fylkesmannen vil derfor gjennomføre nye registreringer for å få oppdatert kunnskap om kvalitetene innenfor selve tilbudsarealet.

To blåmerkede stier slynger seg gjennom området. Oppegård kommune er i ferd med å gjennomføre en kartlegging og verdsetting av friluftslivsområdene i kommunen. Disse bør om mulig inkluderes i en vurdering av området.

OOFs vurderinger av verneforslagene

Vurdering av verneverdighet

Ifølge FMOAs høringsnotat kvalifiserer alle de fire områdene til vern. OOF er enig i dette, men vi mener på prinsipielt grunnlag at områdene med de høyeste verneverdiene bør prioriteres.

Vi mener derfor at fylkesmannen må gjennomføre registreringer i de to andre foreslåtte verneområdene (Svartskog og Vassmyråsen), slik at vernet kan gjennomføres med et godt kunnskapsgrunnlag om verneverdiene.

Frivillig vern og prioritering av verneområder i Marka

Frivillig vern-ordningen, der skogeieren selv foreslår verneområder, har i stor grad vært gunstig for å sikre viktige naturverdier i skog, men ordningen må benyttes med et kritisk blikk. Det er viktig at en sikrer de mest verdifulle områdene og at en unngår å "kaste" bort penger på mindre verdifulle områder.

For Marka ble det i 2012 utarbeidet en rapport av Sweco på oppdrag av fylkesmannen der 32 områder i Marka ble valgt ut på grunnlag av at de hadde høye natur- og friluftlivsverdier. I dag er 18 av disse området vernet, 4 er delvis vernet, mens 10 områder ikke er vernet.

Ingen av de foreslåtte områdene er blant de 14 (10+4) områdene som gjenstår å verne. Ingen av dem er heller registrert som "eventyrskog" i NOAs kartlegging av viktige skogområder i Marka.

OOF mener at vernet må basere seg på en god oversikt over verneverdiene i Marka og en prioritering av de viktigste områdene basert på en slik kunnskap. Det hadde derfor vært naturlig at videre vern nå tok utgangspunkt i de 14 (10+4) områdene som gjenstår fra Sweco-rapporten. Vi antar at grunneierne til disse områdene er forspurt, og at de sannsynligvis ikke ønsker et vern?

Hvis dette er forklaringen så bør en vurdere å utarbeide en nye lignende rapport som Sweco-rapporten fra 2012, slik at videre vern kan skje etter en omforent og prioritert liste der de viktigste områdene står øverst på lista.

Bruk de spesielle verneforskriftene for naturreservat i Marka

OOF anbefaler å benytte verneforskriftene som har blitt brukt ved opprettelse av skogreservater i Marka siden 2015. Disse verneforskriftene bidrar til god folkehelse gjennom god tilgang til og allsidig bruk av Marka - uten at verneverdiene trues.

Vi mener at disse verneforskriftene også kan benyttes i nærfriluftsområder utenfor Marka, og at de derfor også kan egne seg for det planlagte naturreservatet i Svartskog.

Med vennlig hilsen
Tom Fremstad
Generalsekretær

Johan Hval
Rådgiver

Godkjent og elektronisk ekspedert